

LUBLANSKE NOVIZE JANN. FRIDR. EGERJA,

V Sredo 1. d.

Suhzba 1797.

Nro. 17.

Dnej 18. dan Svizhdna;

Savol obletnize ranziga Zesarja Joshefa II. so se sinozhi dershale vigile, inu donef ob enastih zherna masha v' dvorni fari; vse od zesarfskiga dvora so bili per teh molitvah. Po zelim Dneju so sgonili, komedie so bile ta dan saperte. Tudi Zesar, Zesariza, inu Prinzi so shli k' molitvam, inu mashi po rankimu Joshefu, katieri je 20. dan tiga mesza pred sedem letmi vmerl.

Nashi so se s' Prajsovskimi savol meje na Polskim vglihali; kar smo mi od nekidaniga polskiga kraljestva dobili, nam je v' roko dano shedav-

davnej; nękej prepira je bilo mej nashim inu prajsovim dělam savolo meje; k' timu pooblašteni gospodje so vše mej sabo dognali, mejnike naredili, inu povranali, kar ni bilo sadost gaslozhno.

Lafhko.

Pisma is Benędek, inu is Bolonje povědo, de se je mej franzosi, inn Papeshovo deshelo vojska sazheła. General Bonaparte pride 22. dan Prosenza v' Bolonjo; sdrushi nękej franzosov, inu nękej na lafhkim novizh v' sholdj nabranih trüm; jeh preględa, v' versto dene; pošle povele franzoskimu v' Rimu stojęzhimu poslani-ku Cacault (Kakól) de nima nizh s' Papesham glihat, temuzh sdajzi se is Rina pobrati; ta grę 26. dan Prosenza prozh; Bonaparte napovę 28. dan Prosenza Papeshu vojsko, po navadi savol nizh marnih perzhętkov; pravi, de je Papesh glihengo prelomil, po katęri je oblubil, de bo-de od boja na en zhas prenęhal. Bonaparte se 29. dan Prosenza s' svojo vojsko vsdigne, mahne v' Romanjo, obstavi s' svojimi soldatmi města Imola, Ravenna, Faenza, inu perdere noter do města Rimini. Nękej Papeshovih je stalo per Fazenzi, tę je nasaj poderl; pisma is Bologne po-vedō, de je od tih en tavshent vjel, tę druge raskropil, inu shtirnajst shtukov prozh vsel.

Minister marchese Manfredini je v' imeni svojiga gospodarja vikshi Vajvoda Prinza Ferdinanda

zanda velikiga vajvoda v' Florenzi s' generalam Bonaparte eno glihanje sklenil, de bodo franzofski soldatje is morskiga broda inu mesta Livorno prozh shli, de bode brod sanaprej vsake forte barkam odpert, inu kupzhia sa vse perpushena. Pruti temu plazha Veliki inu Vikshi Vajvod franzosam dva miliona liber v'gotovim denarji; te libre so po dvet krajske libre, to je po osem krajskih groshov.

Denemark.

Hollendarji so na novo eniga poslanika svobili, katèri je 25. dan Profenza pred nashiga Kralja pushen bil; njemu je Huygens imè.

Denemark je v' eno vojsko s' Dejam v' Tripoli spletelen. Tripoli je eno mesto inu deshebla v' Afriki na unim kraji fred - deshebniga morja. Je pod brambo turškiga Zara; vender malo mara sajn; temuzh po svoji voli dostikrat vojsko drugim napovè; inu Tripolitanarji ropajo na morji, kulikor morejo. Imajo sojbodstvo, inu sa poglavarja eniga vajvoda, katèriga Dej imenujejo — Vojска s' Denemarkam se je letas tako sazhebla: Tripolitanški Dej je otel imeti endar od Danskiga Krala; Kral mu ima namrežh dati tristo tavshent piaster denarjov, dve drugoverstne barke po 40. shtukov, vsako tretje leto deset tavshent piaster; inu sa sedej she posèbej 150. tavshent piaster, ali tolerjov. Danski Consul, katèri je v' Tripoli stal, je odpovedal, de tiga

tiga Kral nedå, inu de nevę, sakaj bi dajal. Consul Lurbner s' imenam se pobere is Tripoli, se poda na dansko fregato Thetis, inu dershi tri polski brod sapert, de nemorejo na top ven leteti, inu de nemorejo domu taisti roparji, katęgi so svunej na morji; ględa vse rope prozh vsęti. Ena nova fregata Na'ada po imeni se perpravla, de bode fregati Thetis pomagala ta roparski brod saprat.

Moskvia.

Pismo is Petrograda na 12. dan Prosenja povę, rekoz: „Naš Zesar si zhedalej bolubesen od podloshnih saſlushi, ię sa notrajno do mazhe gospodarstvo svojeh desheł skerb ima. Pred svojim dvoram je pustil postavit eno sakljeno skrino, katera ima shranjo, de se pismo lahko v' njo dəvajo. Vsaki sna svojo proshno spisano notri poloshit. Že tri dni nedobi odgovora, nej poloshi drugo; inu zhes tri dni spet to trętjo. Že na trętjo ni odgovora, sna s' Zesarjam govoriti. Od tę skrine kluzh ima Veliki Knęs Zesarjov Sin. — Že so pisanja predolge, jih svęsti flushabniki perkrajshajo, inu Zesarju naprej poloshe; on pak si vse persadęne, svojim podloshnim butaro polahkat. S' Zesarizo vred sta vše shpitale obiskala. Is - flusheni sol, datje dobę sanaprej vekfhi plazho. Vsi offizirji inu tudi generali morejo per svojih regimentih prebivat.

Tudi se muja, de bi banko - zedelzam tulikaj vgre perpravil, de bi sa gotovo velali; satorej je vso ne potrebno sreberchnino v' denar podelat pustil; inu sa 7. million rubelnov al tolerjov bank - zedelzov feshgal, de jih bo majn, inu de bodo ti drugi, kar jih ostane bol v' vgori.

V' Kurlandu je supet vse po poprejšnjim vpelano, inu stare pravize desheli poterjene.

V' malim Travni se bo pustil v' Moshkovi sa Zesarja kronat; k' timu tudi povabi poprejšnjega Poljskiga Krala, inu vse perpravla, de bo Kral lahko sraven prishal.

Irrland englendarško kraljestvo.

Kader je na 16. Prosenza Irrlandskega parlamenta v' poglavitnim mestu Dublin ukup stopil, so kraljevi Lord Bridporta sagovarjali, de ni nizh kriv; ker so ga superni vetrovi perdershali, de ni sadosti sgodej Irrlandu s' svojemi barkami na pomozh priti mogel. Lord Dillon je nadalej v' sgorai hifhi govoril, rekozh: „Irrland je sa sdej frézhno od franzosov rěshen, vender nebodimo sa spani, ampak zhujmo, she dosti puntarjov je med nami. Gospod Fox je mësza Listovgnoja v' englendarškim parlamenti Irrlendarje k' puntanju shuntal, ker je nashe Irrlendarške postave sa slabe ozhitno pred parlamentom vendarjal. inu gerdo popisuval, tudi rekal, de nashe postave so éna samokupzhia kraljevih ministrov, katèri s' nami obrazhajo, kakor ote. „

Veliki kanzlir je ravno tako govoril, inu dalej rekal: „Franzosi so se sato vupali v' Irland priti, ker so slishali, kaj v' Londnu taisi govore, kateri Kralu inu njega ministram supergovoriti navado imajo (po latinsko se pravio: *opposition*; krajnsko jih bom sanaprej imenuval: *super govorzi*) ti supergovorzi tedej, pravi da lej vikshi Kanzlir, so med nami, kakor ene mle Jere; veden se imajo zhes kej kifat, ker v Englandu niso mogli shkoduvat, so pak otli kreno v' Irlandu smajat; sej vidimo, de vsi nashi puntarji s' njimi priasnost imajo. Kakor se v Londnu kralevim ministram napruti vstavlajo, ravno s' takemi besedami je franzoski general Hoche nam vojsko napovedal, inu skus Dublin misfil pot v' London nareediti. Tudi nashi novizarji ravno tako govore, kateri en hudoben strup mej ludi ven dihajo, od nekaterih Irrlendarjev pod rokó najeti, od preobernenja našiga gospodarstva kremlajo, sojbodstvo vpelat shče, inu Irland od Britanie tergajo, bres katere nemore obstati, kakor vinska terta bres opore.„ Natobesede je parlament Kralu vso pomozh, inu svetstvo sklenil. Supergovorz Grattan je sizer ponavadi, kakor vselej, zhes ministre jesik brusil, rekoh: „Ministri nam niso nobene pomozhi poslali, so pustili, de so nas viharji branili. Vetter je Irland r̄eshil, valovam se tedej sahvalimo, ne ministram, de nas niso franzosi posherli.„ Je tedej Grattan volil, de se imamo Kraju s' tem besedami sahvalit: de nashi ministri ni-

so is ferza miru sheleli, kader so v' Parisu sajn glijali, inu de so Irland v' nevarnosti pustili, kader je franzos perhal. — Po tim so gospodje voliti sazheleli; kader so voile preglđali, jih je le sedem supernih bilo, devetdeset pak so pervolili, de se ima kralu ena lepa sahvala po besedah vikshiga Kanzlirja pisat.

Franzofsko.

Shvèdski opravilnik gospod Kènig je perhal v' Paris napovedat, de je njegov Kral kraljestvo nastopil; minister vunajnih opravil pak mu je odgovoril, de ni navada to napovedanje skus opravilnike sturiti, temuzh skus vikshi gospode inu ministre; drugim dvoram so ministri poslani, franzosam pak Kral ni zlast sturil, kakor jim gre, tedej ga nevsame gori, dokler nebode vekshi imè dobil, to je dokler bode le opravilnik imenuvan, inu nebode sa ministra ali poslanika postavljen.

Is lašhkiga je perfhlo pismo v' Paris, kako se Bonaparte vojskuje, na to je bilo skleneno, nasaj pisat, de franzofski sholnerji na laškem se dobro obnašhajo, inu de domazhi desheli ne nehajo velike slushbe sturiti.

Lubljana 27. dan Svizhana.

Vzhrej se je Feldmarshal Wurmser v' Lubljano perpelal, inu dosti drugih offizirjov s'njim, katèri so bili v' Mantovi. Tudi general Provera je shè nekej dni takej.

Hesì

Hesi so shli v' petik inu sabboto pruti Terstu odtod.

Is Gradza je spet en batallion Terzoviga regimenta v' sabboto skus Lublano na lashko shal.

Sljshimo pravit, de je 13,000. nashih od Rajne v' Furlanio, inu nekej tavshent nashih tudi od tam v' Tirole na pomozh pershlo.

Vmerli jo v' Lublani.

21 dan Svizhana, Ivo Malah, star 27.

Luka Haptia, star 25. soldata v' vojsknim shpitali.

Jakob Vageri, star 25.

Juri Kakeri, star 30.

Basili Shtingol, star 28.

Miha Janes, soldashki sin star 10.

Gashper Vitman, star 27.

Urban Janesh, star 26. soldatje v' svojim shpitali.

22. dan, Luka Sekoliz, star 27.

Shtefan Kormerdi, star 24. v' vojsknim shpitali. Luzia Babniza, vdova stara 64. na polanah Nro 75.

Juria Žererja hzhi, stara eno zhetert ure v' Krakovim.

Maria Jershinovka, shlahtniga gospod Le wengrajfa hzhi stara 21. dni per S. Florian Nro. 8.

Andrej Zhak, star 54.

Anton Alshkakar, star 36.

Martin Krajnz, star 24.

Luka Kovazh, star 27. v' soldashkim shpitali.

23. dan, Basili Minez, star 24.

Thomash Tarkas, star 26.

Franze Shorga, star 29. v'su trię v' vojsknim shpitali.

Jera Brškarza, vdova, stara go. v' Ternovim Nro 61.